AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0.50, voorelken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Subsidie voor de "Bijzondere School"

Het is reeds een paar maanden geleden, dat door den H.E.Gestr. Heer Gouverneur der Kolonie bij den Kolonialen Raad een ontwerp werd ingediend, dat de eer had in meerdere der hier verschijnende bladen en bijzondere kringen warm besproken te worden. Het goldt, naar men meldde, een voorstel tot verhooging van subsidie, toe te kennen aan de katholieke bijzondere scholen, waarop door de leden der school-commissie van dit eiland eenparig was aangedrongen. De duisterheid, waarin dat voorstel eenigszins gehuld was, moge de oorzaak geweest zijn van de verwondering, waarmede het hier en daar werd ontvangen ; zeker lag de rede daarvan niet in het goed recht, dat onze Bijzondere Scholen hebben, op een voldoende subsidie van wege het Bestuur der Kolonie. Het schijnt niet overbodig dit nogmaals in het licht te stellen.

Bij wettelijke bepaling is het Bestuur der Kolonie op het hart gedrukt aanhoudend zorg te dragen voor het Onderwijs. Dat het hierin, wat het openbaar onderwijs betreft, niet te kort schiet, springt iedereen aanstonds in het oog, als hij slechts een blik werpt op de gebouwen waarin dat onderwijs gegeven wordt, en het personeel, dat het geeft.

Nu, daar heeft de voorstander van het Bijzonder Onderwijs vrede mêe, indien het hem slechts blijkt, dat niet alle zorg van het Bestuur in de Openbare School opgaat, maar ook de Bijzondere daarin deelen mag.

Te meer, wijl bij wet is toegestaan, dat aan Bijzondere scholen van wege de Kolonie subsidie kan worden verleend.

En er wordt subsidie gegeven aan de Bijzondere katholieke scholen, maar welk eene ? Wij kunnen dit niet beter doen uitkomen, dan door te vergelijken : wat er door de Kolonie aan het openbaar, wat aan het Bijzonder onderwijs wordt ten koste gelegd.

Voor het Onderwijs wordt door de Kolonie uitgegeven, op Curaçao alleen :

Aan VIER openbare scholen, bezocht door ruim gerekend **400** kinderen, de som van meer dan VEERTIG *duizend gulden*, zegge *f* **40,000** per jaar.

Aan ZEVEN bijzondere katholieke scholen (de drie jongens–armenscholen komen niet eens in aanmerking), bezocht door meer dan **1800** kinderen de som van VIER *duizend gulden*, zegge *f* **4.000** per jaar.

Op de overige eilanden wordt besteed :

BONAIRE :

Aan het openbaar onderwijs, verstrekt aan ongeveer **200** kinderen, in *éene* school, de som van **4.830** gulden.

Aan het bijzonder onderwijs, verstrekt aan meer dan **480** kinderen, de som van **800** gulden.

ARUBA :

Aan het openbaar onderwijs, verstrekt aan ongeveer **100** kinderen, in *éene* school, de som van **3.430** gulden.

Aan het bijzonder onderwijs, verstrekt aan **460** kinderen, in *vier* scholen, de som van **1200** gulden.

S. MARTIN :

Aan het openbaar onderwijs, verstrekt aan ongeveer **300** kinderen, de som van **5,600** gulden.

Aan het bijzonder onderwijs, verstrekt aan **120** kinderen, de som van **400** gulden.

S. EUSTATIUS.

Aan het openbaar onderwijs, verstrekt aan ongeveer **150** kinderen, de som van meer dan **2,000** gulden.

Aan het bijzonder onderwijs, verstrekt aan ongeveer **70** kinderen NIETS.

SABA :

Aan het openbaar onderwijs, verstrekt aan ongeveer **50** kinderen de som van **1200** gulden.

Aan het bijzonder onderwijs, verstrekt aan **50** kinderen de som van **100** gulden.

(*Wordt vervolgd.*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking dd. 14 dezer No. 492 is de heer Mr. E. I. van Lier, op zijn verzoek, ontheven van de opdracht om lid uit te maken van de commissie voor de leiding van het volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin en is, instede van den heer van Lier, de heer Mozes S. L. Maduro tot lid van voormelde commissie benoemd.

Bij gouvernements beschikking dd. 15 dezer No. 499, is de heer E. H. Simmons, ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Saba, belast met de werkzaamheden op het hulppostkantoor op voormeld eiland onder het toezicht van den Gezaghebber.

Bij gouvernements beschikking dd. 15 dezer No. 502 is de heer Mr. Ph. F. de Haseth Evertsz, op zijn verzoek, ontheven van de opdracht om lid uit te maken van de commissie voor de leiding van het volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin en is, instede van den heer de Haseth Evertsz, de heer Cornelis Gorsira tot lid van voormelde commissie benoemd.

Bij gouvernements beschikking dd. 15 dezer No. 500 is aan den Quarantaine-loods op Aruba, B. G. Gomez, ontslag uit 's landsdienst verleend en is tot Quarantaine-loods op voormeld eiland benoemd de persoon van Edwards Martes.

Voor de toezending der *Revista Filatélica* betuigen wij den heer Red. E. J. de Villacian onzen dank.

Gaarne zenden wij ZEd. ons blad in ruil.

Dinsdag ll. raakte een vierjarige knaap aan de Overzijde te water en werd voor dood opgehaald. De pogingen van Dr. Coates Cole, die onmiddelijk ter hulp kwam, konden het kind niet redden.

Men verneemt, dat de ondernemende heer Smith concessie heeft verkregen, tot het aanleggen eener electrische verlichting alhier.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

M. V. Albelo, Leopoldo Penso, C. van Bezooyen, Victoria Alvarez, Eliaschah Hasaf, Juana Abuarez, Ulpiano Micalao, (2), Rafael Suarez Gavea, Rafael Arias, Egmont Manuela, Cornelia Daal.

Aangeteekende stukken :
J. A. Neuman en R. Z. G. Casseres.

NEDERLAND.

— Bij den heer D. H. Schmidt, juwelier, Kalverstraat 183 te Amsterdam, is in de winkelkast ten toon

FEUILLETON.

DE EERSTE KRANT

Het is een lange strijd geweest, wie in Europa het eerst op het denkbeeld is gekomen, om een nieuwsblad in de wereld te zenden. Thans is men het er vrij wel over eens, dat die eer toekomt aan Abraham Verhoeven, een Antwerpenaar.

In het eerste nommer van het blad, dat de commissie voor de te Antwerpen te houden tentoonstelling van de oude en de hedendaagsche pers in het licht geeft, levert Alphonse Goovaerts, de adjunct-bibliothecaris van Antwerpen, eene belangwekkende studie over dezen uitvinder van het dagblad.

Een twaalf jaar geleden was de naam van Abraham Verhoeven nog nagenoeg geheel onbekend. De boeken, op zijne drukkerij gedrukt, waren weinig talrijk en in onzen tijd zeldzaam geworden. Zij waren ook weinig beteekenend en bleven daardoor onopgemerkt onder den invloed van drukwerken, door de Antwerpsche persen sedert de uitvinding der boekdrukkunst over de wereld verspreid.

Ziehier hoe Goovaerts tot de ontdekking kwam van hetgeen deze vergeten boekdrukker heeft beteekend : De stad Antwerpen had voor hare openbare bibliotheek drie jaargangen aangekocht van het blad van Verhoeven, en Goovaerts werd belast met de rangschikking van deze verzameling. De kennismaking daarmede boezemde hem zooveel belangstelling in, dat hij, terstond besloot nasporingen te doen naar Verhoeven en zijn nieuwsblad.

In de Antwerpsche archieven snuffelde hij al de documenten op uit het tijdperk, waarin Verhoeven leefde. Van daar ging hij naar Brussel, waar de koninklijke bibliotheek hem veel leverde, wat van zijne gading was, en waar hij ook een vriend vond — nu wijlen Charles Ruelens — die mede veel belang stelde in Verhoeven. Vervolgens, bezocht hij al de bibliotheken, die dagbladen van Verhoeven bezaten ; en toen hij te Antwerpen terugkwam, bezat hij eene portefeuille vol aanteekeningen, die hem in staat stelden een boek te schrijven, hetwelk in 1880 verscheen onder den titel : *Origine des Gazettes et Nouvelles périodiques. Abraham Verhoeven, d'Anvers, le premier gazettier de l' Europe. Etude bio-bibliographique*, Het boek was versierd met 15 phototypieën van Joseph Maes naar gravures van het eerste Antwerpsche nieuwsblad.

Abraham Verhoeven werd geboren te Antwerpen op 22 Juni 1580. Zijn vader droeg denzelfden voornaam en was graveur van zijn ambacht. De jonge Abraham werd voor hetzelfde beroep bestemd en kwam in de leer bij Anton Spierinck, graveur, kaarten-fabrikant, drukker en prentenkoopman. Van de lessen zijns leermeesters trok de jonkman zóóveel profijt, dat hij eene niet onverdienstelijke gravure maakte naar een door Rubens geschilderd portret van de infante Isabella.

Op 24-jarigen leeftijd trad hij in het huwelijk met Suzane Spierinck, de dochter van zijn patroon. Noch de jonge man, noch zijn schoonvader was rijk ; Abraham Verhoeven ging dus voort met gezamenlijk met Spierinck prenten en speelkaarten te graveeren en te drukken Maar een jaar na zijn huwelijk kwam hij op de gelukkige gedachte om een periodiek blad uit te geven. Dat was in 1605. Destijds waren Albert van Oostenrijk en Isabella van Spanje, die in de Zuidelijke Nederlanden regeerden, in oorlog met onze Noordelijke gewesten. Verhoeven nu vroeg hun het privilege om tijdingen van het oorlogstooneel openbaar te maken. De aartshertogen willigden zijn verzoek in, en Verhoeven toog terstond aan het werk.

Zijne bladen verschenen nu eens in het Vlaamsch, dan weder in het Fransch, en dikwijls ook gaf hij van hetzelfde nommer den tekst in het Vlaamsch en eene vertaling in het Fransch. Een der eerste nommers — misschien wel het allereerste, zegt Goovaerts—verscheen in de beide talen. Het was gewijd aan den slag bij Eeckeren op 17 Mei 1605 en bevatte een omstandig verhaal van deze gebeurtenis.

Verhoeven gaf zijn publiek veel te lezen. Zijn blad was niet meer dan een twaalf centimeter hoog, maar naar gelang van de belangrijkheid der stof telde het acht, twaalf of zelfs zestien pagina's. Was er overvloed van stof, dan gaf Verhoeven ook bijvoegsels. Het is ook meermalen gebeurd, dat hij zelfs vier bladen op één dag uitgaf. Voor het meerendeel waren zijne *Tydinghen* versierd met eene of meer gravures. Abraham Verhoeven was dus niet alleen de uitvinder van het nieuwsblad, maar

gesteld een stuk bijna volkomen zuiver goud, wegende 731 gram en een waarde vertegenwoordigende van 1400 à 1500 gulden. Het is met de *Prins Maurits* aangebracht en werd te Suriname uit den grond gehaald. Slechts zelden worden zulke groote stukken goud gevonden, zoodat het ten toon gestelde metaal in dubbelen zin merkwaardig is.

—Een protestantsch Hollander, die enkele bedevaarten naar Lourdes medemaakte, heeft den Bisschop van Tarbes 1½ millioen gulden ter hand gesteld voor de voltooiing eener parochiale kerk te Lourdes.

De rijke Hollander — aldus voegen de Fransche bladen er aan toe, waaraan wij dit bericht ontleenen,— heeft bovendien zich verbonden, niet alleen de werken van Lasserre te zullen laten vertalen in alle bekende talen, doch ook zal hij op zijn kosten laten overzetten *Triomphe de Lourdes* en het werk dat Zola zal schrijven over Lourdes, als dit laatste ten minste gewijd is aan de verheerlijking van de bedevaarten daarheen.

— Bij Kon. besluit is de organisatie vastgesteld van een korps militaire wielrijders, hetwelk een sterkte van 75 man niet mag te boven gaan. Leden van den *Algemeen Nederlandschen Wielrijdersbond*, die daartoe in aanmerking wenschen te komen, worden bij een der korpsen van het leger hiertoe opgeleid. Gedurende den tijd, dat zij onder de wapenen zijn, genieten zij *f* 5 per dag en vergoeding van reiskosten voor zich en hun rijwiel, benevens *f* 50 s' jaars als tegemoetkoming in de kosten van aanschaffing en van onderhoud van dat rijwiel. De militaire wielrijder heeft den graad van adjudant-onderofficier, terwijl zijn uniform bestaat uit pet en attila alsdie van de adjudanten-onderofficier der cavalerie : voorts een horse, wijde pantalon van donkerblauw laken met lichtblauwe bies, onder de knie gesloten met een 4 centimeter breeden band met gesp, wollen kousen als de kleur van het laken, rijschoenen tot boven de enkels reikende, een regenmantel, van donkerblauw laken impermćable stof, een overjas van donkerblauw laken, wit zeemlederen handschoenen, terwijl deze uniform door het Rijk wordt verstrekt.

— Ingevolge machtiging van H. M. de Koningin-weduwe, Regentes, is aan de pantserschepen, waarvan de bouw is opgedragen aan de kon. mij. „de Schelde," te vlissingen, de Nederlandsche stoombootmaatschappij, te Rotterdam, en aan 's Rijks werf te Amsterdam, respectievelijk den naam gegeven van *Evertsen*, *Piet Hein* en *Kortenaer*, en is de naam van het tegenwoordige fregat *Evertsen* veranderd in *Neptunus*.

— De speciale commissie tot keuring van personeel voor den dienst in Indië zal 1 Juni in werking treden. Het voorzitterschap zal worden opgedragen aan een gepensioneerd hoofdofficier van gezondheid van het Indisch leger. Leden zullen zijn twee officieren van gezondheid met verlof of gepensioneerd, eveneens in Indië gediend hebbende.

BUITENLAND.

Italie. — In April a. s. viert het Koningspaar zijn Zilveren bruiloft. Bij die gelegenheid komen de Keizer en de Keizerin van Duitschland over ; Keizer Frans Jozef weigert te Rome te komen. De feestviering, die in glans natuurlijk verre bij de Pauselijke jubilé-feesten zal achterstaan, zal zich daarom op verlangen van Koning Humbert tot een tournooi bepalen. Eene inzamelig wordt onder het volk gedaan, om als feestgeschenk aan te bieden, een nationaal gesticht voor weduwen en weezen van verongelukte arbeiders.

Frankrijk. — Panama is en blijft de hoofdtoon in het politiek concert van het buitenland. Voor het hof van Assises, in de kamer, in den senaat, overal niets dan Panama.

Te midden van een geweldigen rumoer besteeg Bourgeois de tribune in de kamer. Hij herhaalde : de regeering had niets aan mevrouw Cottu beloofd ; hij had zijn ontslag genomen, om zich beter te kunnen verdedigen. Op mevr. Cottu pressie te oefenen, als beweerd is, ware van het hoofd der rechterlijke macht eene eerlooze daad geweest. Nooit gaf hij aan iemand eene opdracht, als heet te zijn uitgevoerd, en van al wat gebeurd is, was hem niets bekend. Al sterker stak inmiddels het rumoer weder op. Eindelijk kon de minister-president, Ribot, zich eenigszins verstaanbaar maken. Hij kwam op voor de eer der regeering, en zeide, dat, wanneer Soinoury blijkt gelogen te hebben, hij zal gestraft worden. Cavaignac riep hier uit, dat de aanstelling van iemand als Soinoury aan binnenl. zaken, de eer der regeering in gevaar bracht. De Mun verweet Ribot zijn plicht niet te hebben gedaan. Door al deze interruptiën giftig gemaakt, wendde Ribot zich nu vertoornd tot Cavaignac, en riep uit, dat de kamer had te kiezen tusschen diens politiek en die der tegenwoordige regeering. 't Zijn anti-republikeinsche manoeuvers, die schuilen achter de tegenwoordige campagne. Na deze ontboezeming koos Ribot uit de 5 ingediende motiën van orde die van den Rivet, en had het genoegen haar, met 279 tegen 228 stemmen, door de kamer te zien aangenomen. Zij luidt : „De kamer, besloten der justitie alle vrijheid te laten tot vervulling harer taak en tot het verspreiden van licht, en de verklaring der regeering goedkeurend, gaat over tot de orde van den dag."

Het begin der kamer-zitting was dinsdag 14 Maart weêr uiterst stormachtig. Déroulède riep op zeker oogenblik : „de regeering is eene bende leugenaars."

Gedurende de verdere behandeling van het Panama-proces, legde Ch. De Lesseps deze verklaring af : „Wij zijn klein-burgerlijk begonnen, zonder syndicaten, zonder publiciteit. Men waarschuwde ons, dat we 800,000 fr. aan de bladen moesten geven. Wij weigerden. Alle bladen vielen ons aan. Onze leening mislukte. Wij moesten van stelsel veranderen ;" verder erkende hij, dat aan de Reinach en den bankier Oberdörffer 2 millioen fr. was uitbetaald, ter belooning van de denkbeelden, die zij in het belang der maatschappij hadden aan de hand gedaan! Maar, vroeg een der advocaten van de civiele partij, werden niet ook aan een minister eenige tonnen gouds voor het partij belang uitbetaald ?.... O ja, baron de Reinach kreeg toen 500,000 fr. en Arton kwam, namens den toenmaligen minister, Floquet, 300,000 fr. vragen, om, in het depart. Du Nord, generaal Boulanger te bestrijden. Eerst toen Floquet zelf kwam, had hij, De Lesseps, zich tot hulpverleening bereid verklaard, waarop Arton hem eenige dagen later eene lijst van „ondersteuning behoevende" dagbladen had voorgelegd. Floquet heeft openlijk in de kamer erkend, dat hij gelden had aangenomen, om de regeerings-politiek door de pers te laten ondersteunen, en daar zag hij, evenmin als de minister Rouver, eenig kwaad in. Plotseling is de minister van justitie, Bourgeois, afgetreden. Persoonlijke verrijking in de Panama-knoeierijen heeft hij, zoover men tot nog toe weet, nooit beöogd ; maar hij wilde, terstond na zijn overgang van het onderwijs-departement naar dat van justitie, eene laatste poging beproeven, om het schandaal te smoren en dus de schuldigen ongestraft te laten. En toen dit mislukte, trachte hij op verraderlijke wijze, door tusschenkomst eener beangstigde vrouw, mevr. Cottu, die de zaak aan het licht bracht, stukken in handen te krijgen als wapen tegen de rechterzijde, om ook deze in den afgrond der politieke vuilnis meê te sleepen. De verklaringen van mevrouw Cottu komen hierop neêr, dat Bourgeois, door middel van Soinoury, directeur van publieke veiligheid aan het departement van binnenlandsche zaken, getracht had, haar als tusschenpersoon te gebruiken voor het overbrengen van de conditiën der regeering aan de gevangenen te Mazas : een onmiddelijk buiten - vervolging - stellen, terstond de vrijheid, als Cottu aan het ministerie de documenten overleverde, waardoor onverschillig welk afgevaardigde der rechterzijde werd gecompromitteerd. Zulk eene handelwijze van eene regeeringspersoon, eene minister van justitie, is erger dan compromitteerend, en moest dan ook den val van Bourgeois tengevolge hebben.

In het Panama - proces is het getuigenverhoor afgeloopen. Verhoord werd de oud - minister Constans, die getuigde nooit eene lijst van verdachte afgevaardigen aan president Carnot te hebben overhandigd, om de doodeenvoudige reden, dat hij-zelf nooit zulk eene lijst in handen heeft gehad. Overigens antwoordde hij op de vraag : of hij iets van de pogingen tot omkooperij had geweten, met de eenigszins duistere phrase : Alles wat ik van de Panama-zaak weet, vernam ik na mijn optreden als minister, en moest ik weder vergeten, toen ik uit het ministerie trad. De advocaat der verdediging Barboux verklaarde bijzonderheden te kunnen mededeelen omtrent de 300,000 fr. voor de dagbladen, aan Floquet uitbetaald. De voorzitter gelaste, de hierop betrekking hebbende stukken bij het dossier te voegen.

Den volgenden dag eischte de advocaat-generaal schuldig verklaring van alle 8 beklaagden. Vooral streng was hij voor den omkooper de Lesseps, die 1400 millioen Fransche spaarpenningen tot zich trok en de eerste staatslieden van Frankrijk in de zaak betrok.

Daags daarna trachtte Bardoux aan te toonen, dat er door De Lesseps geen omkooperij is gepleegd, maar wel afpersing door Baihaut. De advocaat-generaal verklaarde, dat de telegrammen door Arton uit het buitenland gezonden, ter beschikking staan van Bardoux. De voorzitter beveelt, dat deze telegrammen aan de verdediging zullen worden medegedeeld.

Omtrent de berouwvolle verklaring van den oud-minister Baihaut, die eerst zoo treffend leek, blijkt nader, dat ze èn wegens den toon vol zelfbehagen èn wegens den bestudeerden kunstigen vorm, waarin ze werd uitgesproken, eenen zeer onaangenamen, onwaren indruk maakte.

Duitschland. — Woensdag 22 Maart is bij Berlijn de eerste ballontocht voor wetenschappelijke onderzoekingen ondernomen, met de *Humboldt*, die 2500 kub. meter gas kan bevatten. In tegenwoordigheid van den Keizer, de Keizerin en hun drie oudste zoontjes, den minister van Onderwijs en een aantal geleerden en officieren steeg de ballon 's voorm. tusschen 10 en 11 uur op. In het schuitje zaten prof. Assmann, dr Kremser en de 1e luit. Grose ; de laatste had de leiding op zich genomen en der Keizerin alle bijzonderheden uitgelegd. Na korten tijd verdween de ballon in de wolken, waaruit hij weldra weder te voorschijn kwam in het helle zonlicht als een volle maan schitterend. Na een uur was hij in noordelijke richting verdwenen. Des namiddags te half 6 daalde hij te Rangard, in Pommeren, neder, op 175 kilometer afstand van Berlijn, na 5000 meter hoog te zijn gestegen. De tocht was zeer voorspoedig, en ook het landen ging zeer gemakkelijk; maar prof. Assmann had het ongeluk te struikelen en brak het kuitbeen. In 14 dagen zal hij echter hersteld zijn.

—Een vreeselijke moord heeft in een der bosschen van Oost-Pruisen plaats gehad. Een koopman uit Insterburg was op weg naar huis, toen hij hongerig geworden bij drie houthakkers aanklopte om te eten. Aardappelen en haring werden hem voorgezet en hij betaalde royaal, doch niet genoeg naar den zin van de houthakkers, die den ongelukkige vermoordden en zijn lijk verborgen onder de takkebossen, waaronder het later door een jachtopziener werd ge-

---

ook van het geïllustreerd dagblad ! De hout-gravures maakte hij zelf, en zij gaven eene voorstelling van de gewichtigste gebeurtenis, in het blad vermeld. Die gravures schijnen in den smaak te zijn gevallen, want haar getal nam toe ; Goovaerts deelt mede, dat het nommer van 28 Augustus 1620 er drie bevatte, en dat van 30 April 1627 zelfs zeven.

In 1621 voegde Verhoeven bij sommige zijner bladen eene kaart van het oorlogstooneel, en in 1622 ging hij zelfs zóó ver van er muziek bij te voegen. Of hij ook een man was, die zijn vak verstond.

Niet alleen had hij correspondenten in het meerendeel der vreemde landen, maar hij wist ook zijn voordeel te doen met de berichten, die door handelsrelatiën naar Antwerpen kwamen. Uit het nommer van 26 Juli 1619 blijkt, dat hij een correspondent te Lissabon had, en dat van 29 April 1622 bevatte een brief van een in Oost-Indië gevestigden Hervormden predikant. Hij had ook hooggeplaatste medewerkers. De geleerde Aubertus Miraeus, kanunnik van de Notre-Dame van Antwerpen en hof-kapelaan, achtte het niet beneden zijne waardigheid om aan het blad van Verhoeven mede te werken.

Voor welken prijs de bladen werden verkocht, blijkt uit een nommer van 1609. Dat nommer bevat niets anders als een in alle bizonderheden tredend verhaal van de feestelijkheden, die op 14 April van genoemd jaar te Antwerpen plaats hadden ter gelegenheid van de afkondiging van het twaalf jarig bestand ; en het verhaal eindigt met de woorden : „ Ziedaar hebt gij ruim genoeg voor uwe twee stuivers ! Beklaag u niet."

Zijde heeft Abraham Verhoeven bij zijne onderneming niet gesponnen, hoe groot zijn ijver ook was. Zijne zaken gingen niet voorspoedig. Weldra vader van zes kinderen, had hij met allerlei tegenspoeden te worstelen en stak hij zich in schulden. Reeds in 1608 werd hij voor de schepenenbank van Antwerpen gedagvaard door zijn leverancier van papier, aan wien hij zeshonderd gulden schuldig was. Wederkeerig had hij zelf ook met kwade betalers te doen. Zoo zag hij zich in 1614 genoodzaakt, een inwoner van Doornik, aan wien hij zeven riem gekleurde prenten had verkocht, een proces om betaling aan te doen ; en in 1622 moest hij een rekwest richten aan den magistraat van Antwerpen, om dringend te verzoeken hem de vier-en-twintig exemplaren van zijn blad te betalen, die hij sedert 1611 geregeld naar het stadhuis gezonden had voor de heeren van het college van schepenen en van den Raad

Verhoeven verloor in 1631 zijne vrouw, na reeds vroeger vier zijner zoons verloren te hebben. Hij was toen 51 jaar oud. Nog altijd ging het hem niet voor den wind. Op zijn huis, dat tot uitgangbord had : *In de gouden Zon* (welk opschrift men ook op alle nommers van zijne *Nieuwe Tijdinghen* vond), moest hij hypotheek nemen. In 1632 ging hij een tweede huwelijk aan met de weduwe van een timmerman, die niet geheel van goederen ontbloot was ; maar het hielp hem niet. Zijne schuldeischers werden steeds dringender. Twee jaar later werd hij veroordeeld om aan een confrater-boekdrukker te betalen eene som van dertien honderd vijf-en-veertig gulden, en in 1637 werd dit vonnis ten uitvoer gelegd. Verhoeven had de smart, op de Vrijdagsche Markt het materieel te zien verkoopen bij de gerechtelijke executie, waarmede hij twee en dertig jaren lang zijn nieuwsblad had gedrukt.

Dit voltooide den rampspoed van den armen courantier. Hij stond aan den boekhandelaar Willem Verdussen de onderneming af, waaraan hij alles wat hij ooit had bezeten had opgeofferd ; en om eenige voorwerpen, die hij van tijd tot tijd naar de bank van leening had moeten brengen, te kunnen lossen, verkocht hij ook de pers en de clichés voor het drukken van prenten en eenig ander gereedschap.

Verhoeven stierf arm en nog in de kracht zijns levens. Zijn blad bleef echter in stand. Opgericht in 1605, verdween het eerst in 1827. Goovaerts zegt, dat het, van alle europeesche nieuwsbladen het eerst ontstaan, misschien ook het langst heeft geleefd : twee honderd twee-en-twintig jaar. Maar dit is onjuist. Onder de Noord-Nederlandsche dagbladen zijn er, die een nog langer leven achter den rug hebben. Het bestuur der boekhandelstentoonstelling te Amsterdam noemt er drie : de *Amsterdamsche Courant*, die den eerbiedwaardigen leeftijd van 272 jaren heeft bereikt ; de *Oprechte Haarlemsche*, die 236, en het *Dagblad van Zuid-Holland*,

vonden. De drie schurken zijn in handen van het gerecht.

Rusland.— Een gevaarlijk personaadje is door de politie te Czenstochau gevangen genomen. Met achttien anderen maakte hij maanden achtereen het geheele Russische gouvernement Piotrkow onveilig en reeds verscheidene aanslagen op het leven en het goed van anderen waren door hem gepleegd. Zijn naam is Milczareck. Reeds vroeger was hij naar Siberië gezonden, doch het was hem gelukt van daar te ontkomen.

— Een laaghartige misdaad is thans aan het licht gekomen. Eenigen tijd geleden werd gemeld, dat de zuster van den Russischen dichter, Dostojewsky, mevrouw Karepina, bij een brand om het leven was gekomen. Het gerechtelijk onderzoek heeft echter aangetoond, dat mevrouw Karepina in haar keuken door haar huisknecht en een werkman is geworgd. De moordenaars begoten toen alles met petroleum en staken daarna den boel in brand. Hebzucht was de drijfveer.

Amerika.— Een millionnair te Chicago, Thomas Lynch, heeft voor een 4-jarig dochtertje een miniatuurhuis laten bouwen, met een park er bij, waarin men de kostbaarste kleine gewassen vindt. Het paleisje bevat alles wat in een rijke woning wordt vereischt, tot gasverlichting en electrische geleidingen toe. Een badkamer met waterleiding, volledige keuken met serviezen, mangelkamer, biljardkamer, salon met kunstwerken, provisiekamer, wijnkelder, dat alles ontbreekt niet, en zelfs op de deur is een zilveren naambordje aangebracht, waarop gegraveerd is: Jongejuffr. Lelia Lynch.

— De beroemde Amerikaan Edison gaf dezer dagen een allermerkwaardigste electrische soirée in zijn villa van Menlo Park, te New-York, aan de leden van de *Franklin Club*. Onder de menigvuldige electrische verrassingen verdient vooral deze vermelding: Een wassen beeld, de buste van Franklin, den grooten voorganger van Edison voorstellende, was met laurierboomen en sierplanten omgeven en straalde in een zee van licht, door gloeilampjes in allerlei kleuren verspreid. Dit was op zichzelf reeds een zinrijk denkbeeld; maar tot groote verbazing der gasten opende het wassen beeld eensklaps den mond en heette door middel van een daar verborgen phonograaf de gasten welkom, terwijl het beeld verder eenige toepasselijke opmerkingen maakte en eenige zijner gulden leef regels citeerde. Plotseling gingen de lichten uit en verschenen twee geraamten met gloeiende ooghholten en gehuld in een spookachtig licht, terwijl zij met huiveringwekkende phonographische stem begonnen te zingen:

„Zooals gij thans zijt, waren wij ook.

Zooals wij nu zijn, wordt gij ook."

De geesten verdwenen, de lichten gloeienden weder, en de gasten konden van hun ietwat angstige verbazing bekomen.

In een aquarium droegen de goudvisschen allen kleine gloeilampjes, die met zeer dunne kettinkjes aan de stroomleiding waren aangesloten.

— Een Mexicaan, Alfonso Elizondo geheeten, was veroordeeld om gehangen te worden wegens een moord. Te Fonville in Texas zou het vonnis ten uitvoer gebracht worden. Op het laatste oogenblik gaf de regeering gratie, doch het schavot was reeds opgesteld en een groote menigte verdrong zich om de terechtstelling bij te wonen.

De sherif was bevreesd, dat het geachte publiek zich van den moordenaar zou meester maken om hem te lynchen, zoo het bekend mocht worden, dat hij begenadigd was. Hij nam toen tot de volgende list zijne toevlucht; met den moordenaar werd afgesproken, dat men doen zou alsof men hem ophing. Het gewichtige uur brak aan, duizenden verdrongen zich op het plein om het veredelende schouwspel te genieten; de delinquent verscheen op het schavot. De strop werd oogenschijnlijk om den hals geslagen, de kap den man over het hoofd vastgemaakt: even een gespartel met de beenen en toen was alles stil. Het publiek ging tevreden huiswaarts, In geen jaren had men zoo'n mooie executie bijgewoond. De levend gehangene werd losgemaakt en weldra in veiligheid gebracht.

— In verscheidene steden van den Amerikaanschen Staat New York — dus meldt *Harper's Weekly* — zal men dit voorjaar bij de verkiezingen zonder stembriefjes, machinaal, stemmen. De kiezer komt in een kamertje, waar aan de ijzeren wanden knopjes zijn, met de namen van de verschillende candidaten, en hij wijst door te drukken op een van die knopjes, den candidaat dien hij kiezen wil, aan. Er zijn maatregelen genomen, dat alles eerlijk toegaat en niemand meer dan één stem op een candidaat kan uitbrengen.

Men heeft te Lockport eene welgeslaagde proef genomen met die manier van stemmen, welke als zij ook nu voldoet, zeker wel spoedig meer toegepast zal worden.

— Generaal Dally, de oudste overlevende der veteranen uit den Amerikaanschen vrijheidsoorlog (1812), is dezer dagen gestorven in den leeftijd van 98 jaren. Hij had als een held tegen de Engelschen gevochten, was op het slagveld tot generaal benoemd, en het dankbare vaderland droeg hem bij wijze van pensioen het eervolle ambt op, om op nationale feestdagen...de schansen en batterijen van Williamsburg met vlaggetjes te versieren. Daarvoor ontving hij 8 dollars per maand, — een brigade-generaal! De arme grijsaard leefde in een hutje in de bitterste ellende; weinige dagen voor zijn dood heeft hij nog zijn uniform, zijn steek en zijn degen naar het pandjeshuis moeten brengen om wat brandstof te kunnen koopen.

Nu werd hij met groote militaire praal grafwaarts gevoerd.

— President Pacheco der republiek Bolivia, vergezeld van den vice-president, den minister van staat, zijne ordonnansen, den generalen staf, aanzienlijke ambtenaren en eene compagnie soldaten, heeft deel genomen aan den nationalen pelgrimstocht naar het heiligdom van Maria, op 140 mijlen afstands van La Paz gelegen. De weg was met 250 eerepoorten versierd. Met de militaire muziek voorop en gevolgd door eene menigte van duizenden, trok de stoet naar het bedevaartsoord. Daar wijdde de President, zijne familie en zijn volk aan Maria toe en schonk een rijken mantel van goudlaken voor het wonderbeeld.—De bevolking van Bolivia telt 2,325,000 zielen. Op 25,000 heidensche Indianen na zijn allen Katholiek.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een heer en een dame vervoegden zich op een avond aan het hotel Damrémont in de rue Thérèse te Parijs, onder den naam van den heer en mevrouw Aguado van Maisons Laffitte.

Des anderen morgens te tien ure verliet de reiziger het hotel, betaalde en vertrok, zeggende, dat zijne vrouw eerst later zou heengaan. Inderdaad kwam eenigen tijd later ook de dame naar beneden.

Verbaasd over haar enormen omvang, liep de kellner naar de kamer, welke aan het echtpaar Aguado verhuurd was geweest, en merkte op, dat de lakens, dekens, gordijnen, pendule, candelabres, ja zelfs een stoel verdwenen waren. Nu de dame achteraa, die voorzichtig, schrede voor schrede door de avenue de l' Opera wandelde.

Men arresteerde haar en al het gestolene goed werd bij haar teruggevonden, Van den klapstoel had zij een tournure gemaakt en in een handtasch droeg zij de pendule en de candelabres mede.

Na ontlading ging de juffrouw naar de gevangenis.

Een wel wat kras, maar erg lachverwekkend guitenstukje van een Amsterdamschen jongen, kon men onlangs zien in de Groote Bickerstraat te Amsterdam.

Aan een pakhuis aldaar was men z.g. aan 't „tabak prikkelen" dat wil zeggen 8 man aan drie stokken haalden telkens een pak tabak op naar den derden zolder van een perceel.

Beneden woont een gezin en nu kwam een eerzaam aanspreker met den noodigen ernst aanschellen, en nauwelijks klonk uit zijn stroeven mond het gewone „ik kom u bekend maken, dat overleden is"........of een jongen, die beneden de pakken tabak aansloeg, stond naast den man, slaat hem de beide schinkelhaken onder de armen, laat het gewone „haal-op" hooren en bijna op hetzelfde oogenblik is de man 8 à 9 meter van den grond en laat van schrik zijn „werkbriefjes" vallen. Op zijn geschreeuw staken de mannen, die aan de stokken trekken, hun gang en zonder letsel, maar onder algemeen gelach liet men den man langzaam zakken. Onnoodig zeker te zeggen, dat de jongen niet wachtte tot het zwarte mannetje beneden was.

Zoo'n schelm!

NOTICIANAN DI CABEL

Paris.— Según noticia di Bruselas, obreronan di diferente oficio a poné trabao abao, como pa protestá koe Cámara a rechazá e proyecto di introducí sufragio universal.

Londres.— E banki anglo-americano koe tabata declará na quiebra, tin un pasivo di 8 miljón libra esterlina. El tabatin 9 sucursal na Austria; depósitonan ta elevá na 6 miljón di libra. El tabata haci grandi transacción coe bolsa inglesa.

Nan ta bisá koe ta lamtamentoe di un depósito di 200.000 libra a causá e quiebra.

Mr. Charles Lesmier ta nombrá gobernador di Demerara.

Paris, *15 Abril.*— Presupuesto a ser aumentá coe 15 miljón di franc.

Fô di Liverpool, nan ta anunciá quiebra di Thomas William & C°, coe un déficit di 50.000 libra esterlina.

Noticianan di Bruselas ta bisá koe nengamentoe di Cámara di introducí sufragio universal, ta amenazá di trecé un crisis político.

New-York, *17 Abril.*— Tabatin un golpe di estado na Serbia. Rei Alejandro a toemá mando i nan a formá un gabinete nobo.

Poténcianan estranjera a reconocé rei Alejandro, i e cambio alji ta considerá como contestación di Rusia na e apoyo koe Austria tabata doená príncipe Fernando.

Nan ta confirmá koe Rusia ta resuelto di toemá un actitud dominante den e cuestión di oriente.

Bruselas.— Rigor di crisis na Bélgica ta poné corona di rei na peligro. 100.000 huelgista ta na Gent, Mons i otro lugar ta lamantá motín na cada instante. 200 socialista a atacá municipalidad di Bruselas. Gobernador a lográ scapá.

Nan ta bisa koe e tratado di 1831 ta doená Alemania i Austria derecho di interveni, pa sostené e monarquía; nan ta teme un peligro serio.

Embahador francés a ser yamá na Paris pa él recibi instrucción seria di gobierno.

New York, *Abril 18.*—Telegrámanan di Serbia ta anunciá koe e gabinete nobo ta exigí di e antiguo ministronan restitución di 240.000 franc, koe a ser gastá di otro modi di lo ke disposición secreta tabata permití. Liberalnan ta tratá di trecé agitación contra rei Alejandro.

Situación di cos na Bélgica ta causá grandi inquietud, en cuanto neutralidad di potencianan garante: paz europea ta sériamente amenazá.

45.000 miliciano ta mobilisá pa contené oposición dje proletarionan (ciudadano fo di clase pober).

E amotinádonan ta haciendo resistencia á forza di trinchera, dinamita i toer clase di proyectiles. Un solo descarga di guardia na Mons, a matá 7 persona i heridá más di 100.

Na Julemont, Flandes, huelguistadan ta piljá pakoes- i depósitonan.

Na Chaleroi, minéronan ta bringá contra gobierno.

---

en 's-Gravenhage, dat 224 levensjaren telt. Het is echter aan redelijken twijfel onderhevig, of de tegenwoordige *Amsterdamsche Courant* (ook genaamd „de gele") mag worden beschouwd als de voortzetting van de aloude *Amsterdamsche Courant*, die indertijd in de hoofdstad als de stadscourant bekend was. Is die twijfel gegrond, dan heeft *Oprechte Haarlemsche* de oudste brieven, en van haar is het boven allen twijfel, dat hare papieren in orde zijn; zij heeft werkelijk den leeftijd, waarvoor zij zich uitgeeft, en bijgevolg heeft zij nu reeds 14 jaar langer geleefd dan het blad van Verhoeven.

In den aanhef van dit opstel is gezegd, dat het een onderwerp van strijd is geweest wie het eerst in Europa een nieuwsblad heeft opgericht. De Engelschen hebben beweerd, dat h u n de eer toekwam. Hun *English Mercurie* zou reeds in 1588 zijn verschenen, dat is dus 17 jaar vóórdat Verhoeven het eerste nummer zijner *Nieuwe Tijdinghen* de wereld inzond. Maar Mason Jackson heeft in de *Illustrated London News* aangetoond, dat de *English Mercurie* niet voor een nieuwsblad kan doorgaan, en dat de *Weekly News* van Londen, die werkelijk de oudste courant van Engeland was, eerst in 1610 verscheen. Ook in Nederland hebben sommigen aan Abraham Verhoeven den roem, die hem toekomt willen betwisten. Broer Janz Joris Veeselaer, boekdrukker te Amsterdam, zou als courantier in het leger der Staten zijn Antwerpschen collega vóór geweest zijn; maar men heeft van hem geen ander blad kunnen vinden dan van 1626, en o. a. heeft Frederik Muller — een oudheidkundige van gezag — aangetoond, dat niet Veeselaer, maar Verhoeven voor den uitvinder van het nieuwsblad moet worden gehouden.

In Frankrijk heeft men vroeger steeds beweerd, dat een dagblad, te Parijs door Théophraeste Renaudot, uitgegeven, het eerste in Europa zou zijn geweest; maar de onjuistheid daarvan is door Eugéne Dubief, oudsecretaris-generaal der directie van de pers bij het ministerie van binnenlandsche zaken, in een onlangs verschenen werk aangetoond. Ook hij neemt aan dat Verhoeven de eerste was en tot in 1615 de eenige, die in Europa eene courant uitgaf. In laatstgenoemd jaar zou zijn voorbeeld zijn gevolgd in Duitschland (te Frankfort), in 1617 in Nederland, in 1622 (volgens Jackson, zooals boven gezegd is, in 1619) in Engeland, in 1626 in Spanje, en eerst in 1631 in Frankrijk.

Na al de nauwkeurige onderzoekingen, die er hebben plaats gehad, valt het moeilijk te denken, dat er later nog een blad zal gevonden worden, hetwelk van oudere dagteekening is dan het eerste nommer van Verhoeven's *Nieuwe Tijdinghen*, en dat bijgevolg het opschrift zal gelogenstraft worden, hetwelk het gemeentebestuur van Antwerpen liet plaatsen in den gevel van het huis, door Abraham Verhoeven zoo langen tijd bewoond: dat het dáár was, dat het eerste Europeesche dagblad werd opgericht en gedrukt.

Bijna drie eeuwen is het alzoo geleden, dat voor het eerst gebruik werd gemaakt van de uitvinding der boekdrukkunst, om het publiek geregeld te onderrichten van hetgeen er in de wereld omging. Haast is de gelukkige inval van Abraham Verhoeven van nog meer gewicht dan die uitvinding zelve; althans heeft zij daardoor eerst recht beteekenis gekregen.

Hoe is het kind gegroeid, sedert het te Antwerpen het levenslicht zag! roept Alphonse Goovaerts uit. En het is gegroeid tegen de verdrukking in, had hij erbij kunnen voegen; want dit kind is niet groot geworden, zonder dat er veel is gedaan, om zijn groei te verhinderen. In zijn eerste jeugd zag ieder het kind gaarne. Het was nog zoo onschuldig! Maar toen het praten had geleerd en het niet altijd iedereen naar den mond praatte — ook niet de regeeringen en de machthebbenden — toen vond men het minder onschuldig, nu en dan zelf lastig. Juist echter sedert het praten kan, heeft het het rechte besef van zijn roeping gekregen. Als Abraham Verhoeven eens onder ons terugkeeren kon en zag wat er uit het kind — *zijn* kind — gegroeid is; hoe het beschaving en verlichting heeft voortgeplant; hoe het de vrijheid der volken heeft helpen veroveren; hoe het een gewichtig bestanddeel is geworden van het gemeenschappelijk leven en een steunpunt voor de regeeringsvormen van onze dagen; hoe het zich ontwikkeld heeft tot eene macht!

—o—

Opinión general ta, koe ta difícil pa un guerra europea por ta más na víspera di reventá, si hende considerá e cuestión di Serbia, trecé pa Rusia contra Austria, i actitud di Francia koe lo no admití, en cuanto Bélgica, e tratado di 1831.

Noticia di Zante ta bisá koe nan a bolbé sinti temblor di tera más duroe ainda. E isla ta hinteramente destruí; número di víctimanan ta numerosa.

Na Dominica tabatin un motín: populacho a atacá policía: Nan a matá 4 dje rebéldenan, i nan a coge gefe dje motín preso.

New York, *19 Abril.*—Segun noticianan di Bruselas, tin 2000 socialista reuní den stad ta spera decisión di cámara.

Tropa di caballería é infantería ta warda palacio. Guardia cívica ta listo pa rompé fuego.

Bao di populacho tin algun individuo koe ta pertenecé na servicio militar.

Masjá diputado ta abandoná cámara koe, pa 118 voto contra 12, a concedé sufragio universal na ciudadánonan riba 25 anja di edad.

E decisión aljí ta aumentá número di electornan coe un miljón.

Londres.—Duquesa viuda di Sutherland ta arrestá pa 10 simán pa motivo di insulto hací na corte.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank,* van 1 Juli t/m. 31 December 1890, onder N°. 805 t/m. N°. 4900 A zal plaats hebben op Donderdag 27 dezer en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 6 April 1893.
De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe público di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank,* eesta eesnan di fo di 1 di Juli te 31 di December di 1890, bao di noember 805 te noember 4900 A, lo tien loega Djaweebs, dia 27 di e luna aki i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 6 di April 1893.
President,
M. P. CURIEL

J. S. SCHEIDELAAR.

Caja Grandi — Otrobanda

a ricibi koe ultimo vapor flor blancoe, pretoe i di toer sorto di color, grandi i chikitoe, masjar boenita i barata.

Curaçao, 1 April 1893.

TE KOOP
BIJ
J. S. SCHEIDELAAR

Breedestraat — Overzijde

———o———

Vaatjes loodwit in olie en andere verwwaren — lijnolie — raapolie— blauw in groote en kleine bollen— Plaatijzer — Douglaspompen—koperen kranen voor regenbakken — buizen in- en uitwendig vertind voor putten en regenbakken — bankschroeven — mokers — draadnagels — roodkoper in bladen — maten en gewichten — ECHTE Cooijmans-likeuren en elixir — Holl. sigaren — zwarte thee — cocos zeep — Eau de Coogne — papier en enveloppen — Schoolschriften— pennen boekjes goud— Wierook— lampenpitten en glazen — Holl. flanel, etc. etc.

Curaçao, 14 Januari 1893.

La vara mágica mendigo.

Cierto dia llegóse un mendigo á un monasterio y pidió una limosna, pero á esa época había en el país una gran carestía y la limosna le fué rehusada. Marchóse el mendigo lamentándose. El prior sin embargo, se movió á compasion y dijo: "llamad á ese pobre hombre atrás y dadle el último bocado que haya en el monasterio." Al recibir el pan de manos del religioso el mendigo tendió su vara en el suelo y al recogerla de nuevo, viose brotar del mismo lugar donde había estado la vara una fuente de agua pura y cristalina.

Esta es la historia de una fuente que aun existe en cierta aldea de Francia. No vemos inconveniente en creerla, pues que la lección es más importante que el hecho. La benevolencia y la gratitud valen más que las cosas ú objetos que las manifiestan.

Los siglos han seguido su pesado vuelo. El monasterio está hoy convertida en ruinas, y los monges no existen ya, pero las avecillas cantan con regocijo sobre las quebrantadas paredes y el agua de la fuente del mendigo sigue siendo tan dulce como nunca. Aun hoy dia los transeuntes beben de ella, mostrándose tan agradecidos de poder apagar con ella su sed como el mendigo lo estuvo con el pan del prior.

No está al alcance de todos poder recompensar un favor con tanta esplendidez como la hizo el mendigo pero al menos sabemos apreciar la buena suerte cuando esta nos toca.

Hemos recibido últimamente una carta que concluye con estas palabras: "Doy á Vds. permiso para hacer público este milagro." Dice el autor de dicha carta que ha estado sufriendo por mucho tiempo de enfermedad del corazón. "Me era imposible andar," dice, "ó moverme sin experimentar palpitación alarmante y otros síntomas que me ocasionaban mucha inquietud. Mi médico me ordenó el iodo y otras medicinas, pero ninguna de ellas me aliviaba. Por casualidad un dia uno de sus folletos llegó á mis manos, y después de haber tomado tres botellas del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, mi enfermedad me abandonó por completo. (Firma) FRANCISCO RUEDA, Calle de Tendillas de Santa Paz, Núm°. 27 Granada, Octubre 14 de 1892."

"Este milagro" como lo llama el Señor Rueda, "puede esplicarse fácilmente sobre principios naturales. Dicho señor era víctima de la indigestión y dispepsia y sus dolencias en el corazón eran uno de los síntomas y resultados de esa común y peligrosa enfermedad. Los venenos procedentes del estómago en cuyo órgano reinaba la dispepsia esparciendo el malestar por todo el cuerpo, eran lo que ocasionaba todo el daño. Es verdaderamente lástima que la gente ignore de donde procede casi siempre las enfermedades, es decir, de los órganos debilitados y entorpecidos de al digestion, y que no sepan que los sería fácil hacer deliberadamente lo que el Sr. Rueda hiciera por una casualidad, ó sea, emplear el Jarabe Curativo de la Madre Seigel desde luego que se manifiesten indicios de algún desórden, pero este caso y otros idénticos les servirá de lección.

"Me dirijo á Vds. para participarles" dice otro corresponsal, "que he estado sufriendo durante cinco años con una enfermedad en el estómago, y ninguna medicina pudo aliviarme de los dolores ni del vómito. Casi todo lo que comía ó bebía lo devolvía un cuarto de hora después. Tantos y tan crueles eran los dolores que sufria, y en tan diferentes partes del cuerpo, que no parecía sino que era yo víctima de varias enfermedades á la vez.

"No obstante, después que empecé á emplear el Jarabe de la Madre Seigel, me curó por completo en menos de un año. De Vds. Afmo. (Firma) SEBASTIAN JIMÉNEZ, Medina, Sidonia (Cádiz), Septiembre 29 de 1892."

Nada misterioso hay en esto. En lugar de ser víctima de varias enfermedades, nuestro amigo lo era solamente de una, ó sea la indigestión y dispepsia lo cual era lo bastante. Afortunadamente ese remedio tan eficaz y tan conocido ya, curó dicha enfermedad y le dejó tan saludable y fuerte.

El mendigo pidió pan. Ya contaba con el apetito. El Jarabe de la Madre Seigel hace más, pues dá el apetito y la digestiòn á los que están á punto de morir en presencia del alimento que no pueden tomar.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1893.	Caracas.		Venezuela.		Philadelphia		Caracas.		Venezuel.		Philadelphi	
Vertrekt van NEW YORK....	April.	5	April.	15	April.	26	Mei.	6	Mei.	17	Mei.	27
Komt aan te CURAÇAO	„	11	„	21	Mei.	2	„	12	„	23	Juni.	2
Vertrekt van „	„	12	„	22		3	„	13	„	24	„	3
Komt aan te PTO. CABELLO	„	13	„	23	„	4	„	14	„	25	„	4
Vertrekt van „	„	13	„	24	„	4	„	15	„	25	„	6
Komt aan te LA GUAYRA..	„	14	„	25	„	5	„	16	„	26	„	6
Vertrekt van „ ..	„	18	„	28	„	9	„	19	„	30	„	9
Komt aan te PTO. CABELLO	„	19	„	29	„	10	„	20	„	31	„	10
Vertrekt van „	„	19	„	29	„	10	„	20	„	31	„	10
Komt aan te CURAÇAO	„	20	„	30	„	11	„	21	Juni.	1	„	11
Vertrekt van „	„	21	Mei.	2	„	12	„	23	„	2	„	13
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	22	„	3	„	13	„	24	„	3	„	14
Komt aan te NEW-YORK...	„	28	„	9	„	19	„	30	„	9	„	[illegible]

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO......	April.	12	April.	22	Mei.	3	Mei.	13	Mei.	24
Komt aan te MARACAIBO......		13		23		4		14		25
Vertrekt van "		18		29		9		20		30
Komt aan te CURAÇAO........		19		30		10		21		31

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.